

АНАЛІЗ АНТИБІОТИКІВ СИСТЕМНОЇ ДІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕРЕЛІКУ ЩОДО АНТИБІОТИКОТЕРАПІЇ ВІДПОВІДНО ДО КЛАСИФІКАЦІЇ АНТИБІОТИКІВ ВООЗ AWaRE

Яковлева Л.В.¹, Романенко І.М.², Грубник І.М.¹

¹ *Національний технічний університет*

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

² *Державний експертний центр МОЗ України, м. Київ*

У роботі розглянуто питання однієї з найсерйозніших загроз громадського здоров'я – антимікробної резистентності (АМР). За результатами глобального дослідження резистентності до антимікробних препаратів (Global Research on Antimicrobial Resistance, GRAM) АМР була безпосередньо причиною 1,27 млн смертей у всьому світі. Для порівняння у 2019 році ВІЛ/СНІД і малярія спричинили 860 000 і 640 000 смертей відповідно. З метою раціонального вибору АБ для лікування поширених інфекцій ВООЗ у 2017 році запропонувала нову класифікацію антибіотиків AWaRe (англ. - Access, Watch, Reserve), мета якої розділити АБ на три групи за антимікробною активністю, широтою спектру дії та профілем безпеки. АБ групи Доступу (Access) мають вузький спектр дії, сприятливий профіль безпеки, рідко спричиняють АМР та їх ВООЗ рекомендує як перший або другий вибір емпіричного лікування найбільш поширених інфекцій. АБ групи Спостереження (Watch) мають широкий спектр дії та рекомендовані ВООЗ як варіанти лікування більш тяжких інфекцій. АБ групи Резерву (Reserve) рекомендовані для лікування інфекційних захворювань, викликаних мультирезистентними мікроорганізмами.

Національний перелік основних лікарських засобів затверджений постановою КМУ від 25 березня 2009 р. № 333 [2]. Лікарські засоби, що зареєстровані в Україні та включені до Національного переліку основних лікарських засобів (далі – НП) підлягають закупівлі у ЗОЗ за державний і місцевий бюджет.

Мета – оцінка асортименту АБ системної дії (АТХ код J01) у НП та їх відповідність класифікації антибіотиків ВООЗ AWaRe.

Матеріали і методи. Використані такі методи: бібліосемантичний, системного аналізу, маркетингових досліджень, аналітичний та метод порівняння і узагальнення.

Отримані результати. Станом на 2021 рік у базу даних ВООЗ включено 258 АБ, з них 87 МНН віднесено до групи Доступу, 142 МНН – до групи Спостереження та 29 МНН – до групи Резерву. До НП включено 37 МНН АБ системної дії (J01), які доступні на фармацевтичному ринку України, з них 15 МНН віднесені до групи Доступу, 19 – до групи Спостереження та 4 – до групи Резерву. *Амікацин* (група Доступу) включений до розділу “Протитуберкульозні лікарські засоби” НП, що не узгоджується з рекомендаціями ВООЗ. Однак рекомендації у НП щодо застосування для лікування туберкульозу *Канаміцину*, *Стрептоміцину*, *Офлоксацину*, *Левовфлоксацину*, *Моксифлоксацину* (група Спостереження) є послідовними з рекомендаціями ВООЗ.

Висновки. Зважаючи на масштаб та швидкість поширення АМР, важливо переглянути особливості медичного застосування АБ, включених до НП